

A circular botanical illustration border surrounds the central text. It features various plants including ferns, a red leaf, a green leaf, a yellow flower, a purple flower, and a green leaf with a red vein.

Duurzame filantropie FIN Zomerdag

Prof. dr. Pamala Wiepking

Leiden, 30 juni 2026

contact: p.wiepking@vu.nl

Fondsen in Nederland

Resultaten uit Geven in Nederland 2026

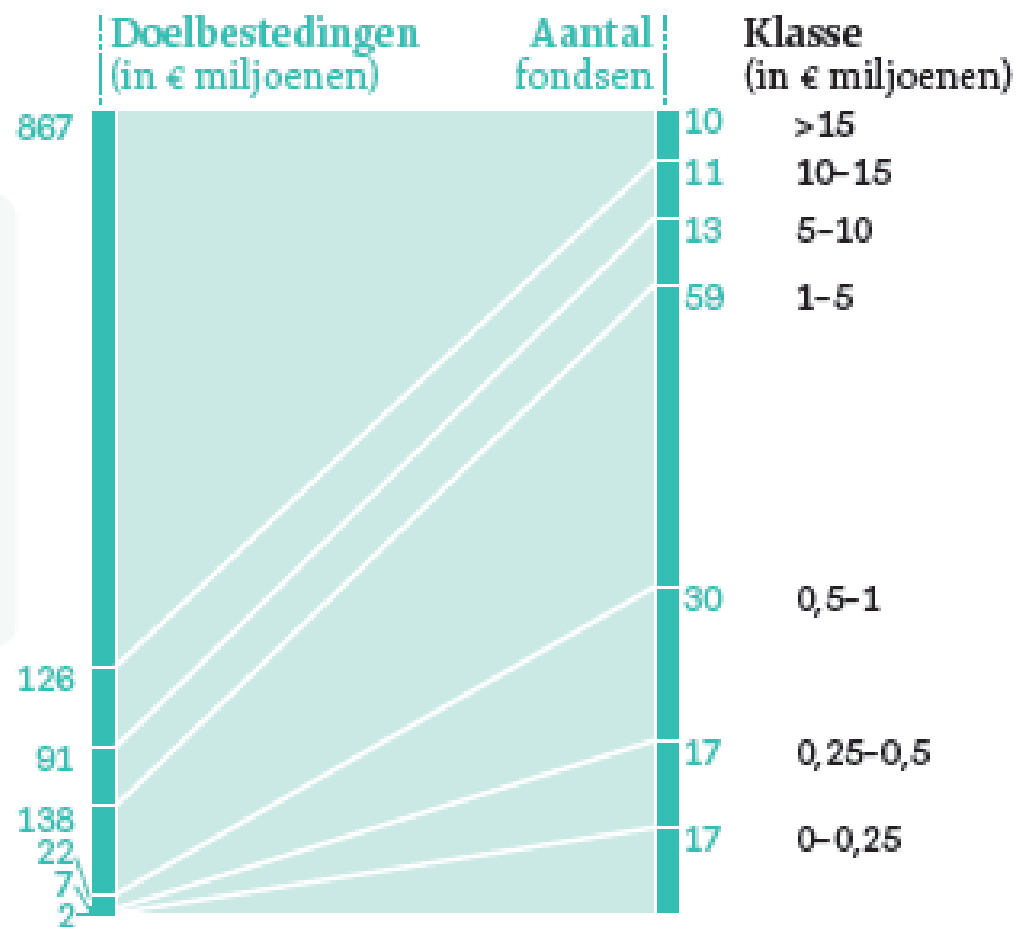

Vermogensfondsen gaven in 2024 € 1,3 miljard

Waarvan 259 miljoen uit eigen vermogen

Doelbestedingen van 157 vermogensfondsen^b per klasse, 2024 (in € miljoenen)

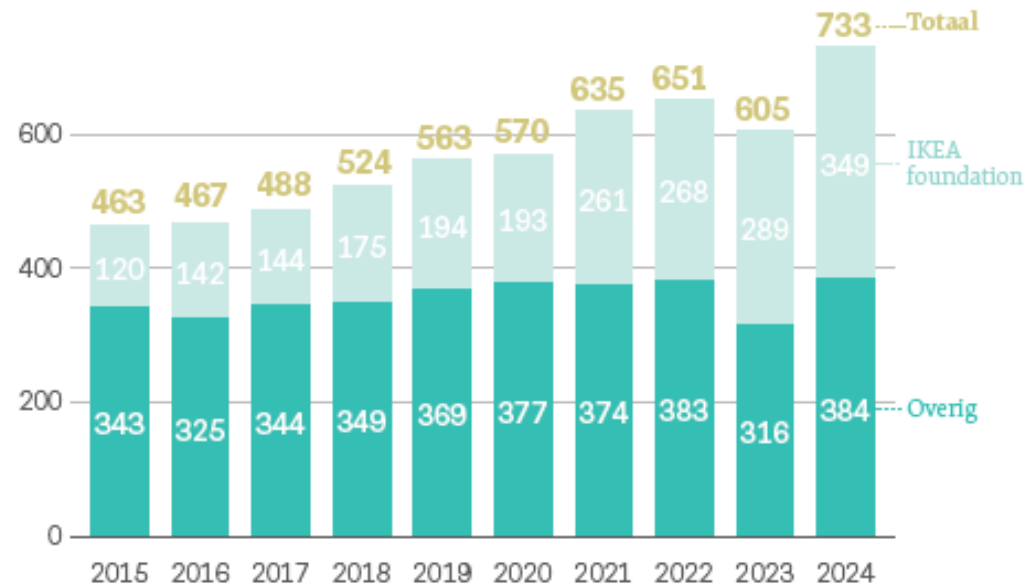
Pareto-principe
Een klein deel van de vermogensfondsen (n=10) is verantwoordelijk voor het grootste deel (69%) van de doelbestedingen.

Filantropische fondsen in Nederland

Figuur 3.4 Doelbestedingen van vermogensfondsen in 2024 weer boven het niveau van 2022

Doelbestedingen van een longitudinale groep van 79 vermogensfondsen, 2015-2024 (in € miljoenen)

Tabel 3.3 Overgrote deel van de totale doelbestedingen is afkomstig van de tien grootste vermogensfondsen

Totale doelbestedingen van 157 vermogensfondsen in 2024 (in € miljoenen) en aantal fondsen per klassenindeling

	Bedrag	In %	Aantal fondsen
Meer dan € 15 miljoen	867 	69	10
€ 10 – 15 miljoen	126 	10	11
€ 5 – 10 miljoen	91 	7	13
€ 1 – 5 miljoen	138 	11	59
€ 500.000 – € 1 miljoen	22 	2	30
€ 250.000 – € 500.000	7 	0,1	17
Minder dan € 250.000	2 	0	17

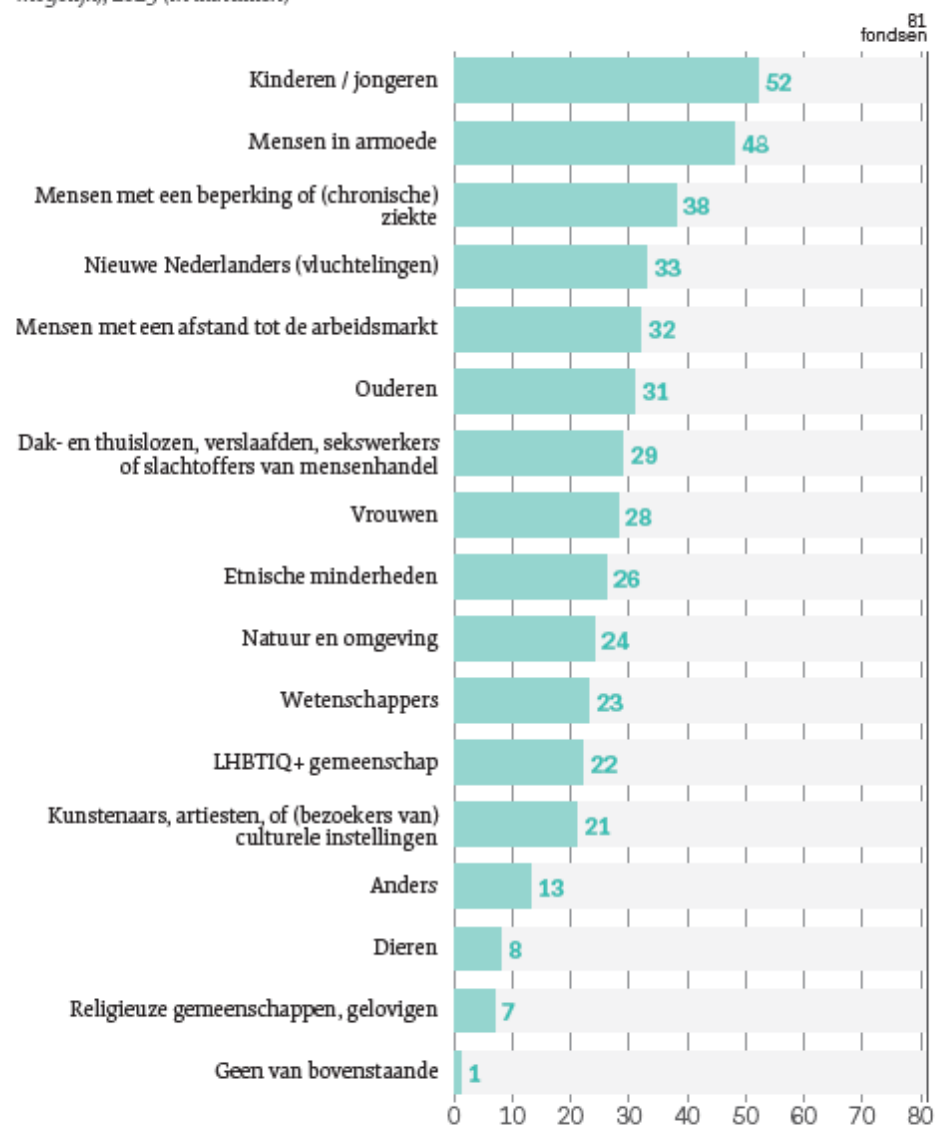
Bron: Bekkers et al., 2026: p. 151

Totaal besteed aan doelbesteding

Figuur 3.6 Een veelvoorkomende doelgroep voor vermogensfondsen in het verkennend onderzoek zijn kinderen en jongeren; dieren en gelovigen zijn minder populair

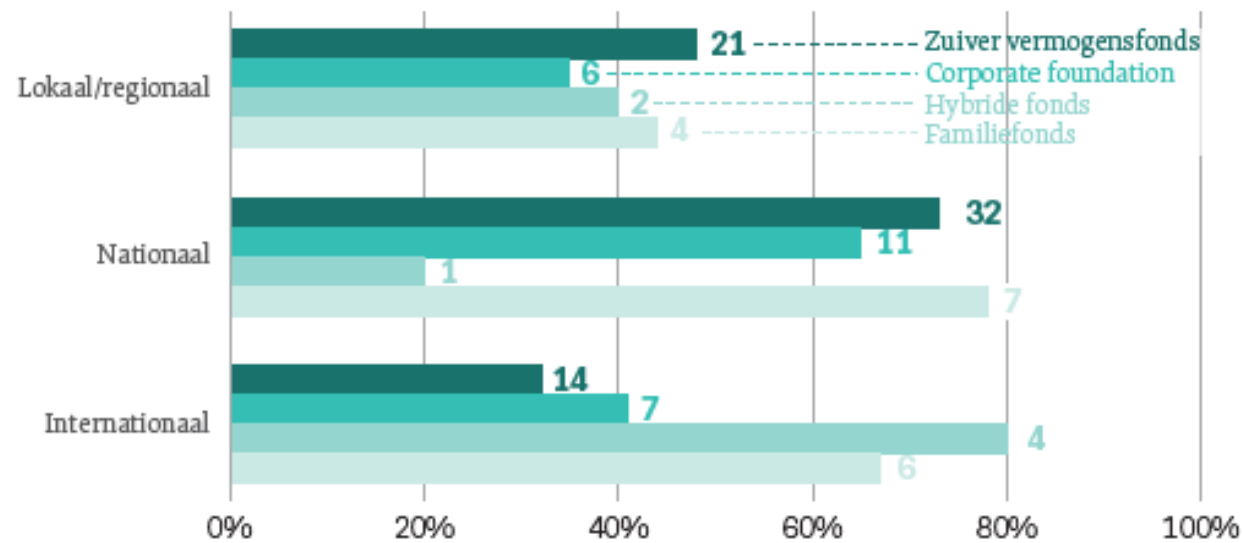
81 vermogensfondsen uitgesplitst naar de doelgroep waarop zij zich richten (meerdere doelgroepen mogelijk), 2025 (in aantallen)

Lokaal actief

Figuur 3.11 Bijna de helft van de zuivere vermogensfondsen in het verkennend onderzoek is lokaal actief

75 vermogensfondsen uitgesplitst naar geografische werkteerrein (meerdere antwoorden mogelijk en type fonds, 2025) (in aantallen en %)^a

^a Gebaseerd op een steekproef van 44 zuivere vermogensfondsen, 17 corporate foundations, 5 hybride fondsen en 9 familiefondsen.

Samenwerking

Tabel 3.6 De meeste vermogensfondsen werken samen met andere fondsen, maatschappelijke organisaties, vertegenwoordiging van de doelgroep en de lokale overheid

81 vermogensfondsen uitgesplitst naar samenwerkingspartners (meerdere antwoorden mogelijk), 2025 (in aantallen)

	Aantal
Rijksoverheid	14
Lokale overheid	28
Bedrijven	18
Een vertegenwoordiging van de doelgroep	30
Andere fondsen	54
Maatschappelijke organisaties in binnen- en buitenland (exclusief fondsen)	47
Internationale instanties	4
Anders	9

Standaardiseren aanvragen

Samenwerken standaardiseren aanvraagproces	
Ons fonds wil graag samenwerken met andere fondsen om aanvragen te standaardiseren	46
Ons fonds wil graag samenwerken met CBF om gegevens over aanvragers te delen	17
Ons fonds wil graag samenwerken met andere fondsen om gegevens over aanvragers te delen	57

PRACTICE NOTE | [Open Access](#) |

Challenges, Choices and Common Applications: Funders' Exercise of Power and Its Consequences for Nonprofits' Administrative Burden

[Katy Adams](#)

First published: 11 May 2026 | <https://doi.org/10.1002/nvsm.70064> | [VIEW METRICS](#)

Accessibility issue? [Request accessibility update.](#)

["VU LibSearch"](#)

Rollen en legitimiteit filantropie in Nederland

Rollen filantropie in Nederlandse samenleving

DIENSTVERLENING

SOCIALE
COHESIE

SOCIALE
INNOVATIE

BELANGEN
BEHARTIGING

Wat gaat er mis?

Korte termijn
project financiering:
projectencarrousel

Hoge aanvraag,
regel- en
rapporteerdruk

Traditionele
organisaties
voorkeur

Problemen doordat
filantropie niet
democratisch is

Kritiek op institutionele filantropie: Niet democratisch

01

Ongelijkheid: Macht is geconcentreerd bij elites; systematische ongelijkheden worden versterkt.

02

Gebrek aan cohesie & betrokkenheid: Mensen en gemeenschappen om wie het gaat, worden te vaak niet betrokken bij het vinden van oplossingen.

03

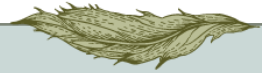
Problemen met effectiviteit & verantwoording: Mensen en gemeenschappen om wie het gaat worden ook zelden betrokken bij het evalueren van het succes van de oplossingen.

Duurzame filantropie

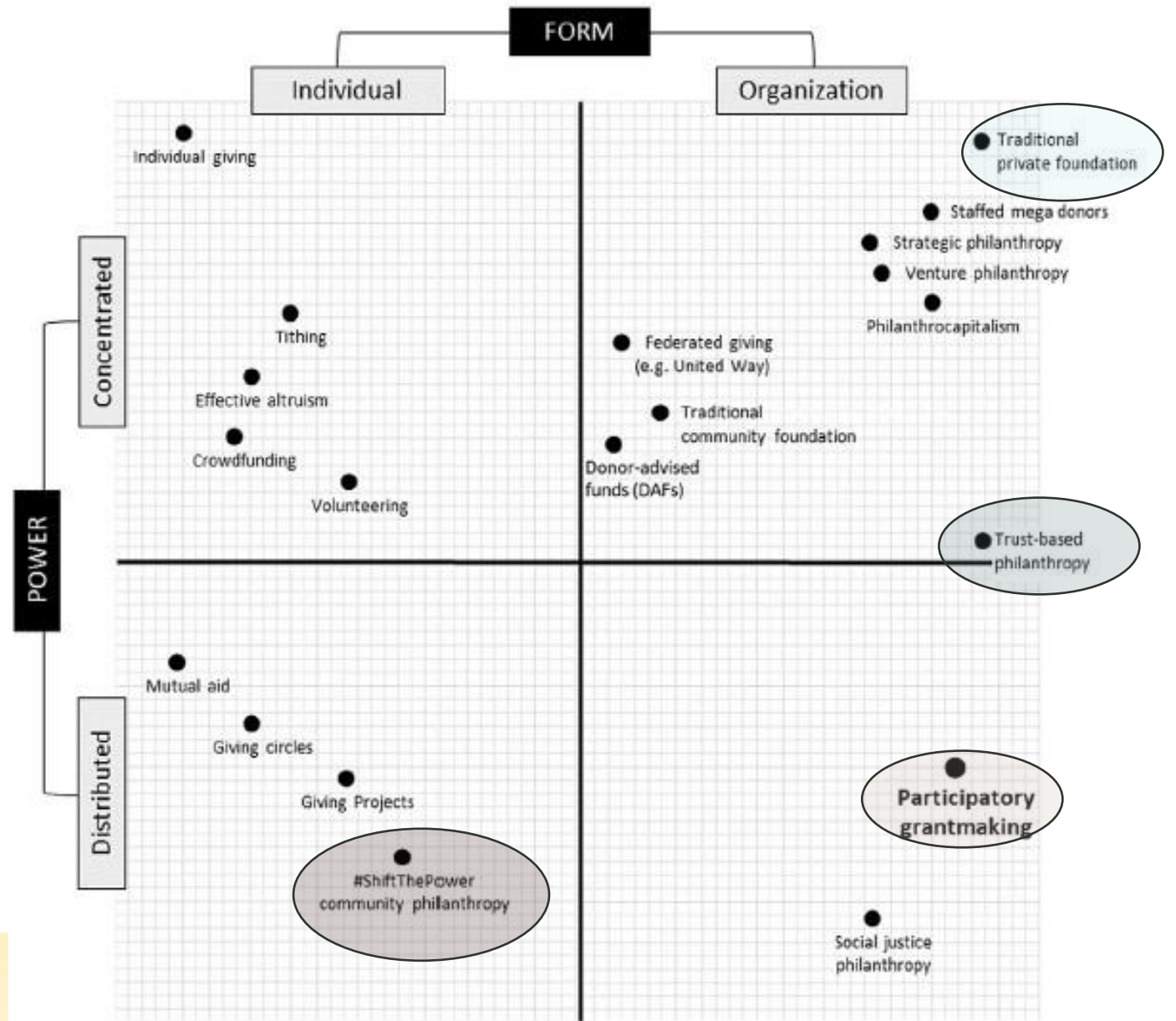
Filantropie vanuit vertrouwen

- Meerjarige, vrij besteedbare financiering
- ‘Doe het huiswerk’
- Minimaliseren van aanvraag- en rapporteer druk
- Transparant en open zijn
- Vragen om feedback (en doe er iets mee)
- Geef meer dan geld

Financieringsstrategieën

<https://dpri-community.org/>

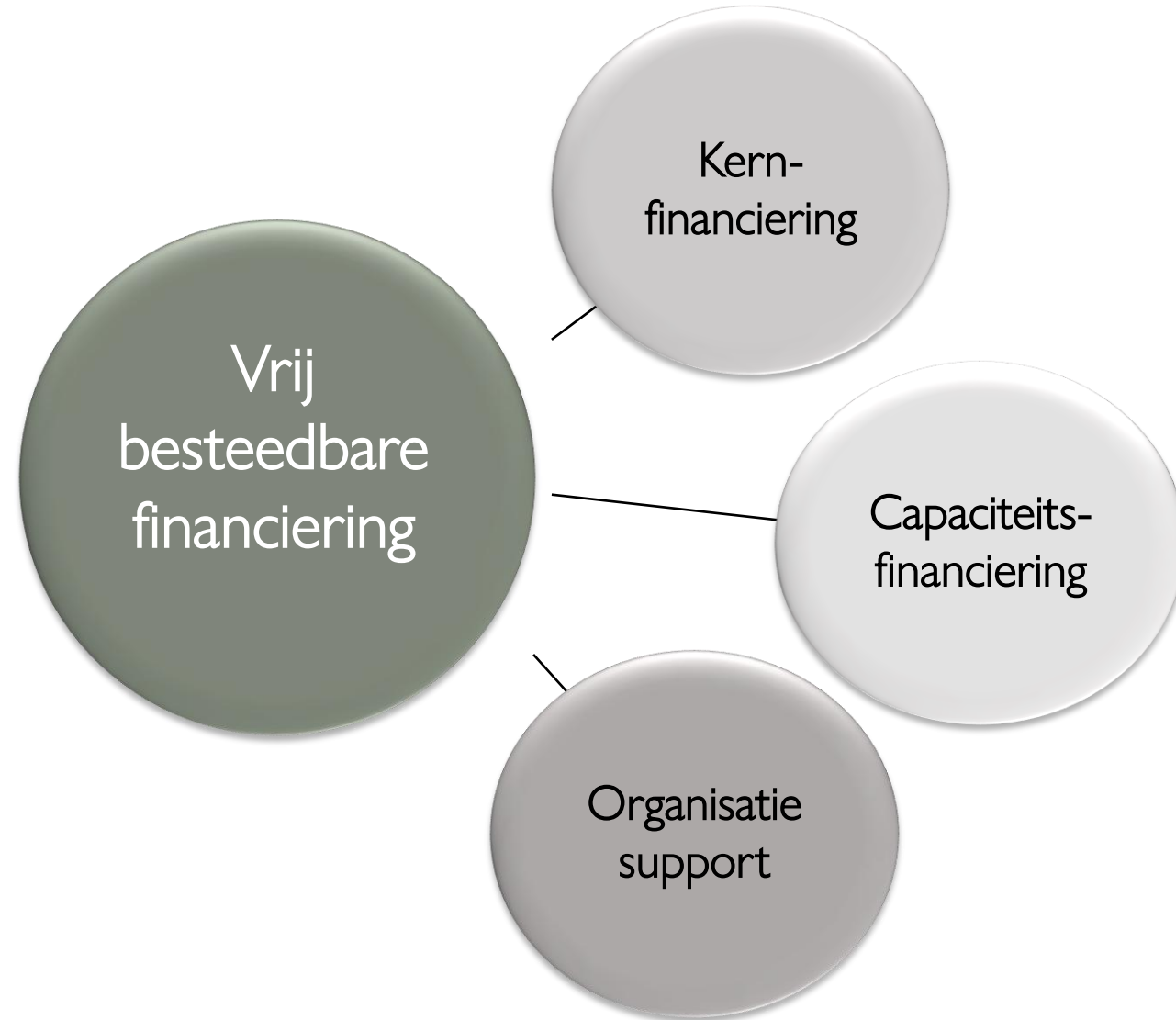
Bron: Gibson et al., 2025: p. 16

De rol van vrij besteedbare financiering

Meerjarige, vrij besteedbare financiering

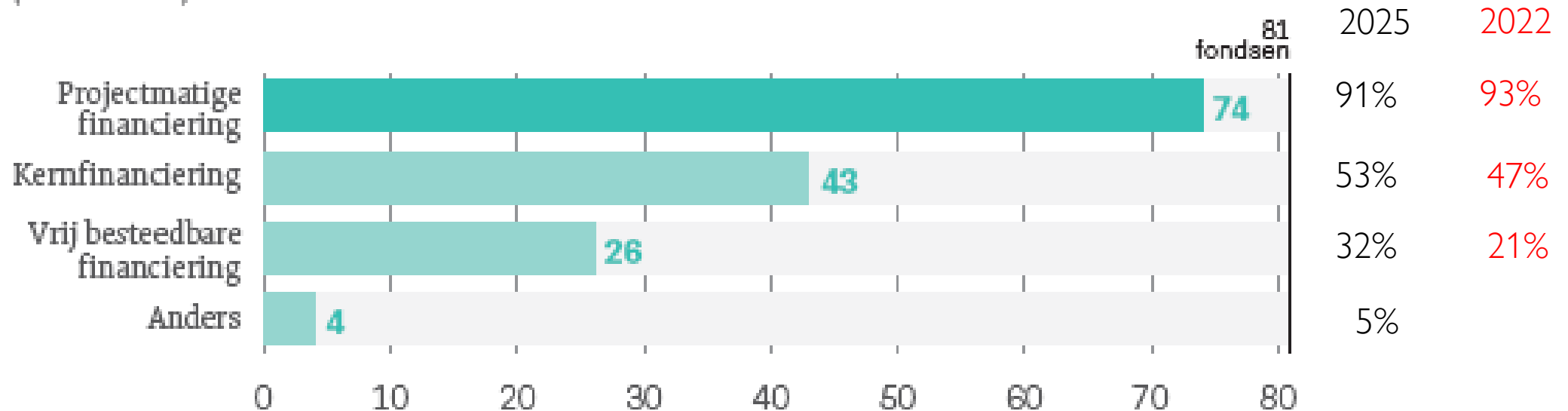
Wat is vrij besteedbare financiering?

Projectfinanciering is de norm

Figuur 3.7 Overgrote deel van de vermogensfondsen in het verkennend onderzoek doet aan projectmatige financiering

81 vermogensfondsen uitgesplitst naar financieringsmethoden (meerdere antwoorden mogelijk), 2025 (in aantallen)

Projectfinanciering is (nog steeds) de norm

2025

* Gebaseerd op een steekproef van 76 vermogensfondsen.

2022

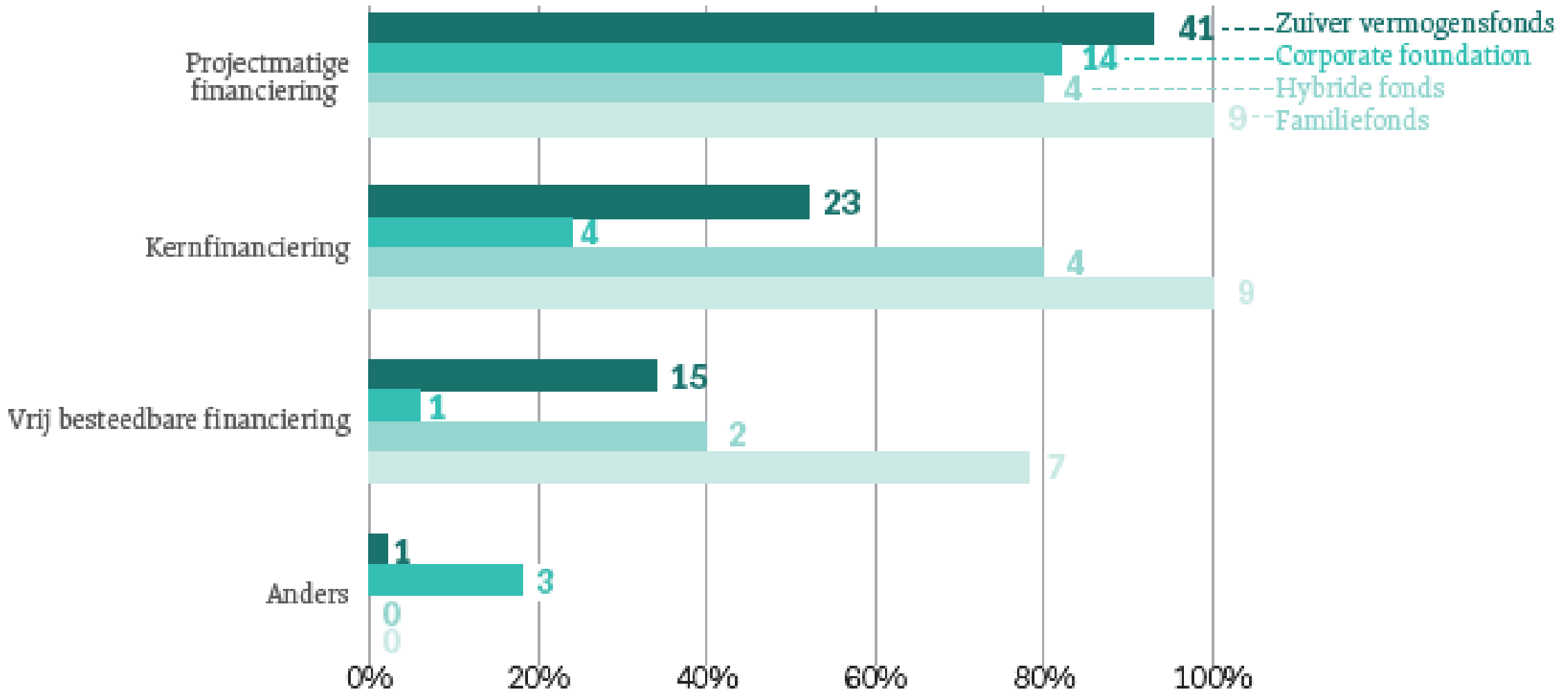

* Gebaseerd op een steekproef van 58 vermogensfondsen.

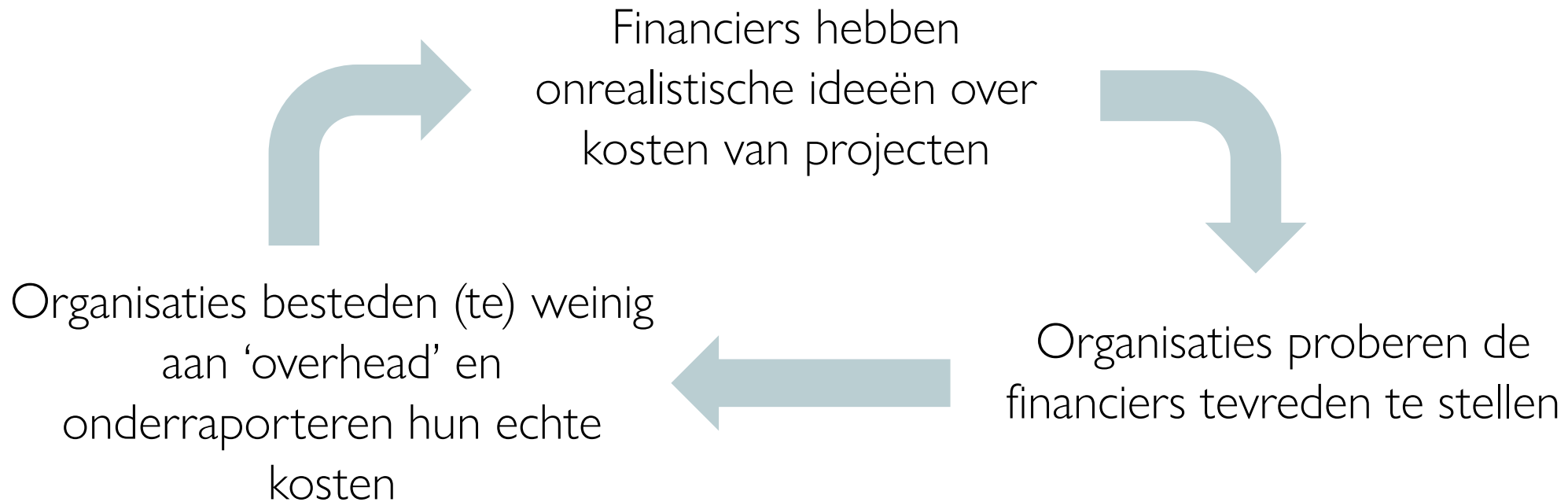
Bron: op basis van Bekkers et al., 2024; 2026: p. 157

Figuur 3.9 Veel hybride fondsen en familiefondsen in het verkennend enquêteonderzoek verstrekken kernfinanciering

75 vermogensfondsen uitgesplitst naar financieringsmethode en naar type vermogensfonds, 2025 (in aantallen en %)^a

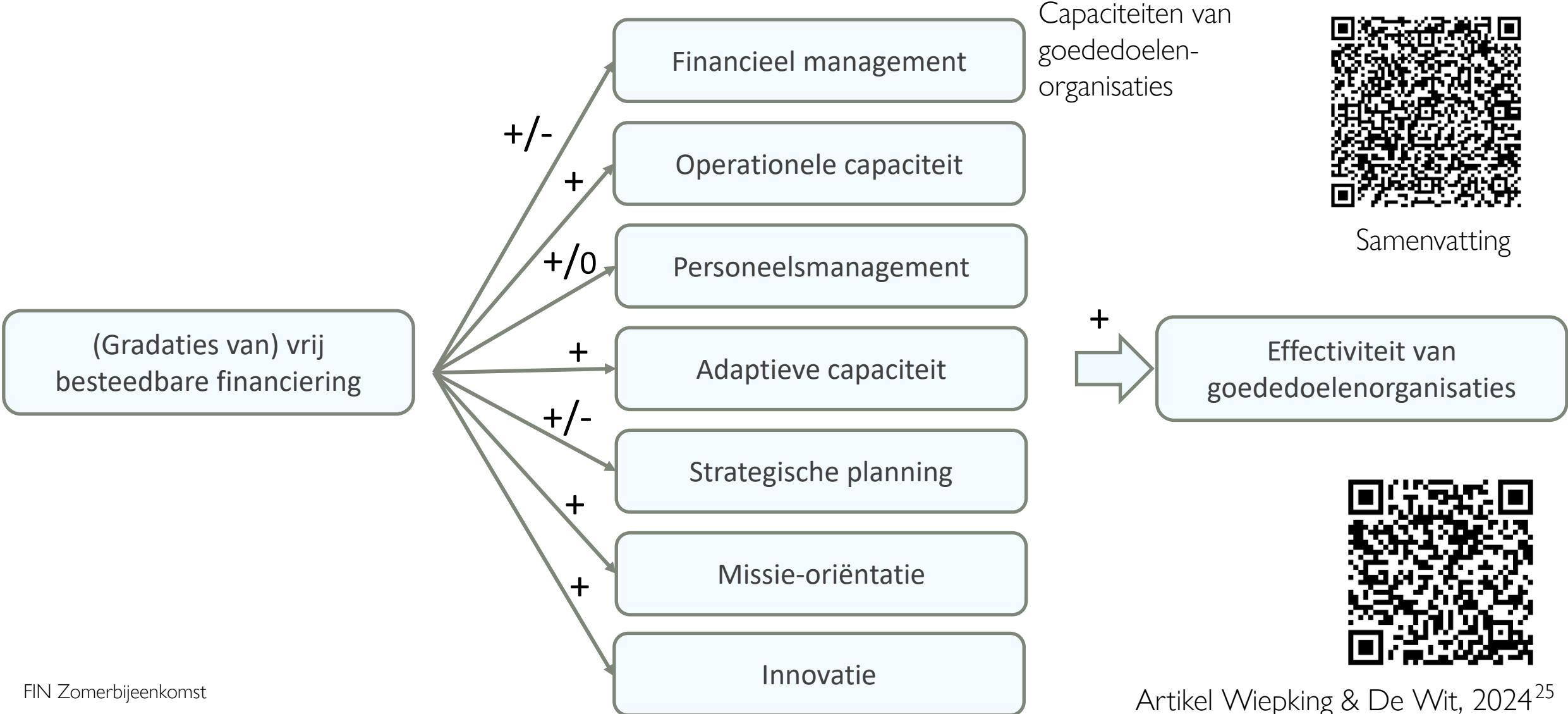

Waarom is vrij besteedbare financiering zo belangrijk?

Nonprofit starvation cycle

Effecten van vrij besteedbare financiering

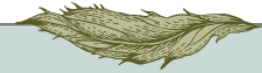

Barrières

1. Zorgen over verantwoording
2. Zorgen over strategie en impact
3. Structurele barrières

Afsluiting

- Duurzame filantropie: wat willen we bereiken en hoe kunnen we dat het beste doen?
 - Afgebakende missie / project
 - Lange termijn missie
- Inclusieve, adaptieve, lerende evaluaties
 - Langere termijn noodzakelijk ; korte termijn status quo
- Rol onderzoek: co-creatie praktijk en wetenschap
 - Evidence base duurzame filantropie uitbreiden

Meer informatie

Brochure voor fondsen -
Center for Grantmaking Research

Toolkit Unrestricted Funding
- ontwikkeld met Philea

Dank voor uw aandacht

Prof. dr. Pamala Wiepking

Stead Family Chair in International
Philanthropy, IU Lilly Family School of
Philanthropy, Indianapolis, United States

Professor Maatschappelijke relevantie van
goededoelenloterijen, Centrum voor
Filantropische Studies, Center for Grantmaking
Research, Vrije Universiteit Amsterdam

email: p.wiepking@vu.nl

<https://www.grantmakingresearch.nl/>

Gefinancierd door:

Relevante referenties

- Anheier, Helmut K., and Diana Leat. 2013. “Philanthropic Foundations: What Rationales?” *Social Research: An International Quarterly* 80(2): 449–72.
- Anheier, Helmut, and Stefan Toepler. 2019. “Policy Neglect: The True Challenge to the Nonprofit Sector.” *Nonprofit Policy Forum* 10(4). doi:10.1515/npf-2019-0041.
- Bekkers, R., Koolen-Maas, S., & Schuyt, T. 2024. Geven in Nederland 2024: Maatschappelijke betrokkenheid in kaart gebracht.
- Burlingame, D. (2015). Faculty behaving well. In G. G. Shaker (Ed.), *Faculty work and the public good: Philanthropy engagement and academic professionalism* (pp. 129–140). Teachers College Press.
- Callahan, David. 2017. *The Givers: Wealth, Power, and Philanthropy in a New Gilded Age*. New York, N.Y.: Vintage Books.
- DeBow, P., Yeh, M., & Daar Carvajal, M. 2026. Keeping Score on Sustainable Grantmaking (SSIR). *Stanford Social Innovation Review*. Retrieved from <https://ssir.org/articles/entry/sustainable-grantmaking-benchmark>
- De Coster, Ilja. 2025. Effectief Altruïsme: Inspirerend, maar ook problematisch. <https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7401212067908628480/>

Relevante referenties

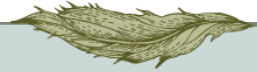
- Jong, Deny de, and Suzanne Kooij. 2017. “Van Capacity Building Naar Funding Plus.”
- Di Natale, M. (2026). Measuring More and Learning Less. *Stanford Social Innovation Review*. <https://doi.org/10.48558/X8MH-0006>
- Doan, D., & Knight, B. (2020). *Measuring What Matters*. Candid, Global Fund for Community Foundations, and Philanthropy for Social Justice and Peace. <https://globalfundcommunityfoundations.org/resources/measuring-what-matters/>
- DPRI. (2026). Democratizing Philanthropy Research Initiative: A research-practice network to democratize philanthropy – position paper. Democratizing Philanthropy Research Initiative. <https://democratizingphilanthropyinitiative.wordpress.com/wp-content/uploads/2026/04/dpri-position-paper-2026.pdf>
- Doneer Effectief. 2026. Doneer Effectief website. <https://doneereffectief.nl/>
- Frumkin, Peter. 2002. “The Idea of a Nonprofit and Voluntary Sector.” Pp. 1–28 in *On Being Nonprofit: A Conceptual and Policy Primer*. Boston, MA: Harvard University Press.

Relevante referenties

- Gendt, van, R. (2022). *Filantropie terug naar de tekentafel. Een toekomst agenda voor fondsen*. Zutphen, Nederland: Walburg Press.
- Gibson, C. M., Cardona, C., Johnson, J. M., & Suárez, D. 2025. *Participatory Grantmaking in Philanthropy: How Democratizing Decision-Making Shifts Power to Communities*. Washington, D.C: Georgetown University Press.
- Giridharadas, Anand. 2018. *Winners Take All: The Elite Charade of Changing the World*. New York, N.Y.: Vintage Books.
- Gregory & Howard. 2019. The Nonprofit Starvation Cycle. *Stanford Social Innovation Review*, https://ssir.org/articles/entry/the_nonprofit_starvation_cycle
- Marwell, N. P., & Mosley, J. E. 2025. The Nonprofit Sector Has an RCT Problem. *Stanford Social Innovation Review*, 23(4), 58–67. <https://doi.org/10.48558/Y8Z0-8264>
- Mather, R. 2018. Against Malaria Foundation: What we do, How we do it, and the Challenges. <https://www.effectivealtruism.org/articles/ea-global-2018-amf-rob-mather>
- Payton, Robert L., and Michael P. Moody. 2008. *Understanding Philanthropy : Its Meaning and Mission*. Bloomington: Indiana University Press.

Relevante referenties

- Reich, Rob. 2018. *Just Giving: Why Philanthropy Is Failing Democracy and How It Can Do Better*. Princeton, N.J.: Princeton University Press.
- Saunders-Hastings, Emma. 2022. *Private Virtues, Public Vices: Philanthropy and Democratic Equality*. University of Chicago Press.
- Trust Based Philanthropy Project. 2026. “Trust Based Philanthropy.” <https://trustbasedphilanthropy.org/>.
- Wiepking, P., & de Wit, A. 2024. Unrestricted funding and nonprofit capacities: Developing a conceptual model. *Nonprofit Management and Leadership*. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/nml.21592>